

Verslag en actielijst Omgevingsadviesgroep (OAG)

Datum: Donderdag 19 september 2019

Locatie: Horecabedrijf Veenlust Bergentheim

Aanwezigen:

1. **Gerrit Slot** – Plaatselijk Belang Bergentheim
2. **Hans Olthof** – Plaatselijk Belang Bergentheim
3. **Thea Beuving** – Plaatselijk Belang Sibculo
4. **Roy de Jager** – Plaatselijk Belang Sibculo
5. **Christiaan Kuiper** – Plaatselijk Belang Bruchterveld
6. **Eric van Aartrijk** – Plaatselijk Belang Gouden Ploeg
7. **Ingrid van de Zon** – Vereniging van Eigenaren park Moscou
8. **Tony Jager** – Vereniging van Eigenaren park Moscou
9. **Jos Steggink** – grondeigenaar
10. **Helmut Kuipers** – grondeigenaar
11. **Manon Vennegoor** - grondeigenaar
12. **Rudi Kok** – omwonende
13. **Edwin Welink** – omwonende
14. **Jan Bakker** – omwonende
15. **Martin Lamberink** – grondeigenaar
16. **Frank Weersink** – grondeigenaar
17. **Arnold Dommerholt** – omwonende
18. **Ria van Middelkoop** – omwonende
19. **Herbert Ardesch** – omwonende
20. **Jan Kremer** – Realistisch Duurzaam Bergentheim (vervangt Henk Bunskoeken)
21. **Rick Hofsink** - Realistisch Duurzaam Bergentheim
22. **Rob Rietveld** – Nederlandse Vereniging Omwonenden Windmolens (NLVOW)
23. **Tedde Langhout** - Windplanner
24. **Robert Ekkelenkamp** - gemeente Hardenberg
25. **Jaap Jepma** - voorzitter
26. **Inge Hakkers** - secretaris

Afwezig:

Marieke Oort – PB Gouden Ploeg
HenkJan de Keizer – PB Gouden Ploeg
Henk Bunskoeken – Realistisch Duurzaam Bergentheim
Stephan Reusken – stichting Engbertsdijkvenen
Richard Hugen - PB Bruchterveld
Natuur & Milieu Overijssel – nog onbekend

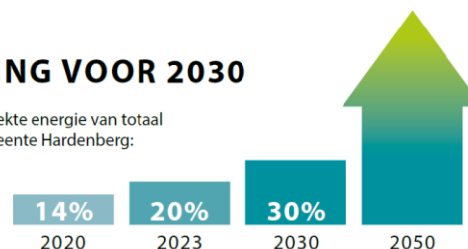
VERSLAG

#	AGENDAPUNT	BESPROKEN	ACTIE
1.	Opening en mededelingen	Projectleider Robert Ekkelenkamp van de gemeente Hardenberg opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Hij zal deze startbijeenkomst eenmalig voorzitten.	
2.	Kennismaking	<p>Alle partijen hebben zich voorgesteld en laten weten wat ieders belangen zijn.</p> <p>Jaap Jepma wordt voorgesteld als onafhankelijk voorzitter en Inge Hakkers als onafhankelijk secretaris van de OAG. Afsproken is om beide een kans te geven voor deze rol.</p> <p>De gemeente schuift niet aan als belanghebbende maar neemt zitting in de adviesgroep als toehoorder.</p> <p>Stichting Engbertsdijkvenen schuift ook aan in de persoon van Stephan Reusken. Hij zal de volgende keer weer aanwezig zijn. Er wordt nog gezocht naar iemand van Natuur en Milieu Overijssel die hierbij wil aanschuiven.</p>	gemeente
3.	Opgave, werkwijze en spelregels OAG	<p>Wethouder Ten Kate schuift eenmalig aan bij de startbijeenkomst. Hij benadrukt dat dit proces serieus wordt genomen door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders.</p> <p>Wanneer de Omgevingsadviesgroep (OAG) een eensluidend, realistisch, grootgedragen standpunt inneemt dan acht hij de kans groter dat het voorstel wordt overgenomen dan wanneer het voorstel niet breed gedragen wordt. Uiteindelijk heeft de gemeenteraad het laatste woord hierin.</p> <p>De opgave van de OAG is: werk drie tot vijf scenario's uit voor de invulling van de opgave om jaarlijks 420 terajoule* duurzame energie op te wekken in het zoekgebied tussen Bergentheim, Kloosterhaar en Sibculo (waar wind onderdeel van is).</p> <p>Uitgangspunt van de gemeenteraad is: wind en 420 terajoule (TJ).</p> <p>Alternatieven mogen worden aangedragen maar de verwachting van de gemeenteraad is wel dat de OAG komt met een scenario waarin wind verwerkt is. De verwachting van de raad is ook dat het advies in het tweede kwartaal van 2020 gereed is maar zorgvuldigheid en volledigheid staat voorop.</p> <p>De opgave is aangepast ten opzichte van de kick-off. Wanneer in de OAG blijkt dat er geen realistische opgave ligt voor dit gebied dan mag dat ook worden geconcludeerd en teruggeven aan de gemeenteraad. 420 TJ is een <u>doelstelling</u>.</p>	

Robert Ekkelenkamp adviseert om de gemeenteraad te betrekken in het proces. Hoe en wanneer er gecommuniceerd gaat worden bepaalt de OAG samen.

DOELSTELLING VOOR 2030

Aandeel duurzaam opgewekte energie van totaal energieverbruik in de gemeente Hardenberg:

De 14% die in 2020 behaald moet worden is definitief en wordt behaald met: twee grote biogas-installaties, windmolenpark De Veenwieken en initiatieven vanuit bedrijven en particulieren.

De omwonenden willen graag weten of er ook plannen liggen voor dit gebied voor de periode na 2030. Dit is een onderwerp om te bespreken in het vervolgtraject.

Afgesproken is om met respect en op een nette manier met elkaar om te gaan.

Zitting nemen in deze adviesgroep vergt veel tijd, geduld en veel stukken lezen. De gemeente vraagt de leden om zich te verdiepen in moeilijke materie en over een ongevraagd onderwerp. De vraag is daarom of er een aanwezigheidsvergoeding mogelijk is. Robert Ekkelenkamp zal uitzoeken of dit mogelijk is.

Wethouder Ten Kate laat nog weten dat projectleider Robert Ekkelenkamp is verzocht om spoedig informatie met betrekking tot het windmolenpark in het grensgebied van Duitsland op te halen. Dit wordt de volgende keer geagendeerd.

[Windplanner](#) schuift aan bij de OAG om scenario's in beeld te brengen.

De onwonenden vinden het storend dat er, juist nu er een verkenning gemaakt wordt van duurzame energie in een breed scala van mogelijkheden, een medewerker van Windplanner aanwezig is. Dit legt wat de omwonenden betreft teveel de nadruk op wind.

Windplanner demonstreert de mogelijkheden van de software. Het is mogelijk om coördinaten (breedte- en lengtegraad van de GPS locatie) of foto's door te geven zodat realtime visualisaties van zonnenvelden of windmolens in het plangebied gemaakt kunnen worden. Ook kunnen foto's op locatie bewerkt worden tot een visualisatie, wat ook bekeken kan worden met een 3D-bril.

Wanneer diverse varianten zijn uitgewerkt wordt met elkaar bepaald waar de foto's gemaakt worden.

Het verzoek is om voor de beleving windmolenpark De Veenwieken in Dedemsvaart uit te werken om hiervan een beeld te krijgen. De coördinaten van de twee locaties zal Robert Ekkelenkamp aanleveren bij Windplanner. Op deze manier wil Windplanner laten zien dat de visualisaties overeenkomen met de werkelijkheid.

Actielijst

Robert Ekkelenkamp

Robert Ekkelenkamp

Robert Ekkelenkamp

		<p>De gemeente Hardenberg faciliteert de OAG. Wanneer specifieke kennis nodig is dan kan de gemeente daarin voorzien. In het vervolgtraject kan het bijvoorbeeld interessant zijn om geldstromen in beeld te brengen. Hiervoor kan Maurits Materman van adviesbureau OverMorgen worden ingeschakeld. Ook kan bijvoorbeeld een medewerker van Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) aanschuiven om eventuele gezondheidsrisico's te bespreken. De gemeente stelt een online tool beschikbaar waarmee middels een "brede online raadpleging" aan de gemeenschap of belangengroep bevindingen kunnen worden uitgevraagd. Ook een eventueel second opinion behoort tot de mogelijkheden. Wanneer de OAG van bovenstaand gebruik wenst te maken dan kan dat worden aangegeven bij Inge Hakkers.</p>	
4.	<p>Terugkoppeling uit platforms en belangengroepen</p>	<p>Vanuit het bewonersplatform wordt aangegeven dat de impact voor bewoners en grondeigenaren groot is omdat zij direct belanghebbenden zijn. Het bewonersplatform vindt daarom dat zij aan moet schuiven met meerdere personen om het belang van de bewoners in evenwicht te laten zijn met dat van de belangenverenigingen. Het bewonersplatform bekijkt per OAG welke bewoners aan zullen schuiven en hanteert een maximum van zes.</p> <p>De plaatselijk belangen geven aan het prettig te vinden om toch twee personen af te vaardigen zodat de achterban goed geïnformeerd blijft en om mee te discussiëren in het belang van de dorpsbewoners.</p> <p>Uiteindelijk komt er een advies met meerdere scenario's. Het is van belang dat iedere partij per scenario zijn belang laat zien. Het is de bedoeling dat duidelijk wordt wat de argumenten zijn en wat de waardering is op de scenario's vanuit ieders eigen achterban.</p> <p>Afgesproken is om de huidige bezetting te hanteren en om hier flexibel mee om te gaan.</p>	
5.	<p>Rondvraag / Wvttk</p>	<p>Centraal staat om de OAG te starten met de onderbouwing van de opgave. De adviesgroep wil graag weten: wat is de norm, de onderbouwing daarvan en hoe is deze berekend? Wat is het uitgangspunt van de gemeente? Hoe is de gemeente bij 20 windmolens en 420 TJ gekomen?</p> <p>Realistisch Duurzaam Bergentheim wil graag een onderbouwing van de windberekening en verzoekt of de OAG een rendementberekening mag laten uitvoeren. Robert Ekkelenkamp geeft aan dat dit wordt meegenomen in de onderbouwing van de opgave.</p>	

Voor de volgende keer wordt geagendeerd:

- **Uitgangspunten opgave irt doelstelling van 420 TJ** -> is deze realistisch? Duidelijke kaders. Wat zijn de wettelijke kaders? (geluid, trilling, slag; hoeveel last ervaar je daarvan).
- **Onderbouwing 420 TJ** (2000 volasturen naar 3 MW per molen = 6000 x 20 molens = 120.000 MWh (120.000 MWh = ± 420 TJ) is als norm neergezet. Wind omrekenen naar energie: gem. windsnelheid, welk type molen, hoe lang draait de molen op volast? Wat is opgave van de fabrikant? Is de windkracht van dit gebied meegenomen? Zijn deze gegevens meegenomen in deze berekening?)
- **Onderzoek Pondera** ter discussie stellen
- Is **Natura2000** ook meegenomen in het onderzoek?
- **Inpassingsschema 20 windmolens**
- Informatie **windmolenpark Duitsland**
- **Communicatie** hoe informeren richting de achterban: wie, wat, wanneer en hoe? Afspraken over maken.

De volgende vergadering met de OAG is op donderdag 17 oktober bij [MFC De Horst in Sibculo, Schoolstraat 4](#). De inloop start om 19:15 uur.

*Terajoule (TJ) = eenheid voor energie - gelijk aan 1.000.000.000 kilojoule

ACTIELIJST

#	ACTIE	DATUM AGENDA
1.	Liggen er plannen voor dit gebied voor de periode na 2030?	

2.	Gezondheidsrisico; actie zsm agenderen ondersteuning bij krijgen van bijvoorbeeld RIVM.	
3.	Afvoeren energie blijkt problematisch: is hier al een oplossing voor? Iemand van Enexis of Tennet uitnodigen.	
4.	Wat heeft de trilling van de windmolen voor effect op de fundering van de huizen?	
5.	Is het mogelijk om het geluid van de windmolen na te bootsen? (door NDLR?)	
6.	Uitzoeken of een aanwezigheidsvergoeding tot de mogelijkheden behoort?	21 nov.

vergaderingen OAG

DATUM	LOCATIE
~~19 september 2019~~	~~Bergentheim, Veenlust~~
17 oktober 2019	Sibculo, MFC De Horst
21 november 2019	nog onbekend
19 december 2019	nog onbekend
23 januari 2020	nog onbekend
20 februari 2020	nog onbekend
19 maart 2020	nog onbekend